

Hacı Cəfər Cəfəri
Yazıçı-publisist

(əvvəli ötən sayımızda)

- Rahil müəllim, mən sizdən çox şey öyrənmişəm. Ədəbiyyat elminin incəlikləri, mənə gizli qalan sirləri ilə tanış etmişiniz. Amma bir məsələ mənim üçün hələ də qaranlıqdır. Axı, siz əbədiyyətin nə olduğu barədə mənə heç nə deməmişiniz. Mən bilmək istəyirəm görürəm, əbədiyyət nə olan şeydir? Gözləri məchul nöqtəyə zillənən Rahil müəllim köks ötürüb sözə başlamışdı:

-Göydəki quşlardan, deryadakı balıqlardan belə bac-xərac olan, Məğribdən Məşriqə qədər hökm-fərman olan, zamanın ən görkəmli filosoflarını ətrafına toplayıb onlardan məsləhət alan Cahangirlər sultanı İsgəndər başa düşmüşdü ki, ömür fanidir. Bir gün gələcək, o da başqaları kimi, dünyasını dəyişəcək. Ölümsüzlüyün çarəsini axtara-axtara zülmətə qədər gedib çıxmışdır. Fateh İsgəndər heç kimin tanımadığı İlyas adlı bir müdrikə qoşa bulağın üstündə dayanmışdı. Seçim qarşısında qalmışdı, hansı bulağın suyundan içsin. Zümrüd bulağın göz yaşı kimi duruluğuna valeh olan İsgəndər köpüklü sudan, İlyas isə ilk baxışda adi bulaqlardan heç nə ilə fərqlənməyən bulaq suyundan içir. Hər iki bulaq dərhəl anındaca quruyur. Geri qayıdarkən hər ikisi fikirli idi, gören dirilik suyunu kim içmişdir? Allah hansını ölümsüz etmişdir?

Günlərin birində Böyük Fateh dostlarının zəhərlədiyi şərab qədəhini başına çəkəndən sonra anladı ki, ölümsüzlük payını Allah İlyasa verib. İsgəndər "ölümsüzlük" dedikdə cismani yaşamağı nəzərdə tuturdu. Onun böyük səhvi də elə bunda idi. İlyas isə insanlara xidmət etmək, dara düşənlərə kömək əlini uzatmaq, yaxşıllıq yolunu tutdu. Əsl adı unuduldu. Xıdır-Xızır adı ilə insanlar arasında əbədləşdi, peyğəmbərlik məqamına yüksəldi. Xızır peyğəmbər cismən qeyb olsa da, ruhən bütün insanların qəlbindədir.

Rahil müəllim susdu, Muradın gözləri məchulluğa zillənmişdi. Nəhayət, köksünü ötürüb dərinə ah çəkdi:

**-Ürəyimdə yara var,
Üstə xal-xal qara var,
Aç ürəyim başını
Gör yanmamış hara var?!
Muradın kövrək səslə dedi-yi bayatı Rahil müəllimi də qayğılandırmışdı.**

-Oğlum, bəşəriyyət üçün, həyat üçün mübarizə, qısa həyat, ömür beşikdən məzara sınaq meydanı, tarix Allahın səbr müddəti olmuşdur. Dünya bütün təzadları ilə gözəldir.

Vətən onun xilas üçün, gözəlləşməsi naminə ölümə hazır olanlara halaldır. Ömür bizə verilmir ki, təkəyə yaşamaq üçün, ömür bizə verilir dünyanın da dərdini çiyimizdə çəkmək, daşımaq üçün. Axı, biz

dünyaya qərib kimi gəlir, qonaq kimi yaşayır, nakam kimi köçürük. Vətən ruhumuzun nənəvi qidası, ilham çeşməsi, qürur mənbəyimizdir. Vətən qeyrətimizin, şərəfinin arzu və əməllərimizin salnaməsidir. Rəhmətlik Abbas Səhəhət demiş: "Vətən əcdadımızın mədfənidir, Vətən övladımızın məskənidir". Vay o gündən ki, insan bir millət kimi özünü itirər, əhaliyə dönər, tarixini unudar, onda o millət yox olur, tarix səhifəsindən silinir.

Bu da Muradın doğulub boy-başa çatdığı Muğan-Gəncə-

salamlarıdır. Telman kişinin hər anını diqqətlə izləyirəm. İlk anda yadıma böyük şairimiz Xəlil Rza Ulutürk düşür. Şair şəhid oğlu Təbrizin məzarı üstündə göz yaşı tökənlərə müraciətlə: "Şəhid atasına başsağlığı yox, gözaydınlığı verərlər!" demişdi.

Əziz qardaşım Telman, ucuz-bucaqsız qəm karvanının sarbanı Fizuli babam dərd əhlinə xitabən: "Bu dərdlər ki, mənim vardır, dəvənin başına qoysan, çıxar kafir cəhənnəmdən, gülər, əhli əzab oynar" demişdi.

Ölümə xoş gəldin deyib, şəhidlik zirvəsinə ucalan oğul atası, qürurun mübarək olsun! Gəlimli-gedimli dünyanın vəfa-

Ömür bahar deyil... Aprel şəhidlərimizin xatirəsinə ehtiramla

li kəndi. Xüsusi olaraq heç nəyi ilə seçilməyən adicə kənd. Bu gün bu kəndin yetişdirdiyi qəhrəman haqqında bütün ölkə fəxrlə danışır. Qəhrəmanın oxuduğu kənd orta məktəbindəyik. Məktəbin direktoru Afiq Quliyev bizi gülürəzlə qarşılayır. İlk tanışlığımız Muradın sinif müəllimi olmuş Nəzakət xanım ilə olur. Ondan Murad haq-

sına bel bağlamayıb əbədiyyət eşqi ilə yaşayan oğul atası, "ağ günün mükafatı Allah payıdır, halalın olsun! Ürəkdən sevdidi, sevdiniyə inandığı, bu dünyada yalan sifətləri, turş baxışları, dedi-qodunu, yersiz mənam-mənamliyi görməməkçün, vətəni yolunda ölümü ölümsüzləşdirən şəhid atası, dərdinə qurban. İçini yandıran o alo-

li olsun.

Əzizim Telman, ölüm həyatın inkarı yox, təsdiqidir, onun sonluğu, tamlığı, bütövlüyünün yekunudur. Bir də ki, dünyada ən böyük dərd tənəliq dəridir. Şükürlər olsun ki, sən bu anında tək deyilsən, başda dövlətimizin başçısı möhtərəm Prezidentimiz olmaqla bütün Azərbaycan xalqı sənindədir.

edir, anlayıram. Deyirlər ki, insan dünyaya gələrkən onun gələcək taleyi Allah tərəfindən verilir. Odur ki, insanlar müxtəlif talei, bir-birinə oxşayan olurlar. Hər bir insanın taleyi alın yazısından asılı olsa da, həyatda tutduğu mövqe, əməyə, zəhmətə, vətənə münasibəti, çalışqanlığı ilə müəyyən olunur. O, şəxslər xoşbəxt-dirlər ki, özündən sonra bir iz qoyur, bu iz nəsillərə örnək olur. Xoş o adamın halına ki, həyata eşqi uğurlu olur. Vətənə məhəbbət eşq bədəsindəki son damla kimidir. Eşqin bədəsini çək başına, sonadək nuş et, qədəhi boşaldıb yerə qoy. Qədəh nə qədər boş görünərsə də, onu əy, sonuncu damlanı görə biləcəksən. Bax, bədənin o sonuncu damlası, əslində, ilk damlasıdır. Sonadək qədəhin dibində qalıb. Vətən sevgisi də belədir. Ürəyə necə girirsə, elə də qalır. Əqidə sahiblərini yaşıdan o eşq və o eşqə inamdır. Murad da belələrindəndir. O, vətən eşqinə güvənir və inanır, Murad inanırdı ki, qalib gələcək, gəldi də. Yerə, göyə inanırdı. Eşqə məhəbbətə, nifrətə inanırdı, həsrətə, vüsala ina-

Ölümə xoş gəldin deyib, şəhidlik zirvəsinə ucalan oğul atası, qürurun mübarək olsun! Gəlimli-gedimli dünyanın vəfasına bel bağlamayıb əbədiyyət eşqi ilə yaşayan oğul atası, "ağ günün mükafatı Allah payıdır, halalın olsun! Ürəkdən sevdidi, sevdiniyə inandığı, bu dünyada yalan sifətləri, turş baxışları, dedi-qodunu, yersiz mənam-mənamliyi görməməkçün, vətəni yolunda ölümü ölümsüzləşdirən şəhid atası, dərdinə qurban. İçini yandıran o alova bircə çimdik məlhəm qoya bilsəm, özümü dünyanın xoşbəxti sanaram. Fəqət bu mümkün mü?...

va bircə çimdik məlhəm qoya bilsəm, özümü dünyanın xoşbəxti sanaram. Fəqət bu mümkün mü?...Gəlişinə, duruşuna sevinən, boyuna qamətinə vurğunluqdan kam alan anasını, bacılarını, 2 tifi balasını gözə yaşlı qoyub, vaxtsız-vədəsiz bu ağır yolun yolçusu olmağı özünə rəva bilən Muradın əziz atası, aram ol, qoyma o bir cüt gül bala vaxtsız-vədəsiz olsun. Sənin hərin Güllübəyim ananın təşnə könünə bir təsəl-

Qardaşım, bu dünyada iki cür adamlar var; bu dünyaya gələndən öz haqqını bilən, nəyisə almaq istəyənlər və bu dünyaya gələndən nəyisə itirdiyini hiss edən, nəyisə axtarıb tapmaq istəyənlər. Telmanca, bir olan Allaha and olsun ki, dinimiz də, dilimiz də deyir ki, sən haqansa, itirdiyini axtaran və tapanlardansa. Əlbəttə, bütün bunları anlamaq, dərk etmək, olanlarla barışmaq çox çətinidir. Mən səni duyur, dərk

nırdı! Həyata və ölümə inanırdı!

Mən də inanıram! Sən də inan! Heç kəs güman etməsin ki, ölməyəcək və qiyamət günündə cavab verməyəcək. O böyük imtahan hər kəsi gözəldir. Şəhidlərdən başqa...

Muradına yetən Muradımın şəhidlik zirvəsi mübarək olsun! Şəhidlik bədəsini nuş edən, məramınız mübarək! Adını tarixə qızıl hərflərlə yazdıranlara min alqış! Amin.